

MOGUĆNOST SUZBIJANJA BOLESTI RASADA POVRĆA I CVIJEĆA BIOLOŠKOM METODOM

Nada PARADIKOVIĆ¹, Jasenka ČOSIĆ¹, Zlata MILAKOVIĆ¹,
Miranda ŠEPUT², C. HAYES³

¹Poljoprivredni fakultet Osijek, Trg Sv. Trojstva 3 31000 Osijek HR

²Zavod za tlo Osijek HR

³Bio Works NY. USA

Glavni cilj ovog istraživanja bio je utvrditi pojavu i intenzitet napada gljivičnih bolesti uzročnika polijeganja rasada povrća i cvijeća, te djelotvornost i način primjene biološkog pripravka TRI 003 (*Trihoderma harzianum* – T 22) u suzbijanju istih.

Tijekom 2002. godine provedena su istraživanja u staklenicima: D.G. Promet Magadenovac na slijedećim kulturama : rani kupus sorta Parel F₁, krastavac Jazzer, gerber sorta Vaja Vir.

Varijante pokusa bile su: tretiranje supstrata prije sjetve i sadnje, folijarno stariji uzrast biljaka i kontrola – netretirano.

Tijekom ispitivanja utvrđene su gljivične bolesti uzročnici polijeganja rasada povrća *Pythium debaryanum* i *Pythium ultimum*, a na gerberi *Fusarium oxysporum f. sp. gerberae*.

Također praćeni su klimatski parametri posebno u zoni korijena biljaka. Posebnim senzorom omogućeno je bilo redovito praćenje intenziteta svjetla kao i kontrola hranjive otopine u zoni biljke pomoću mikroprocesora.

Zdravstveno stanje ispitivanih biljaka bilo je znatno bolje na tretiranim površinama u odnosu na netretirane, a što je bilo i za očekivati.

Jednokratna primjena biološkog preparata prije sjetve ili sadnje u odnosu na primjenu na poraslu – stariju biljku kod kupusa i krastavca bila je djelotvornija, a kod gerbera bolji rezultati bili su poslije tretmana veće biljke.

Ključne riječi: staklenici, biološka kontrola, bolesti rasada, kupus, krastavac, gerber

**PLANT PROTECTION TRANSPLANTS VEGETABLES AND FLOWERS
BIOLOGICAL CONTROL**

Nada PARADIKOVIĆ¹, Jasenka ČOSIĆ¹, Zlata MILAKOVIĆ¹,
Miranda ŠEPUT², C. HAYES³

¹Poljoprivredni fakultet Osijek, Trg Sv. Trojstva 3 31000 Osijek HR

²Zavod za tlo Osijek HR

³Bio Works NY. USA

Profitable conventional vegetable and flowers production is characterized by a high degree of chemization, highly specialized farms and a high production with high input of means and materials to increase the yield and the costs per unit area.

Such production inevitably requires actions which pose a risk to the environment and human health and lead to soil degradation.

Biological control suggests possible alternative systems in vegetable and flowers production which are less risky for the environment but with satisfactory systems ecological and sustainable.

The main objective of this study was to evaluate the occurrence and intensity of attack by principal transplants cabbage, cucumber and gerbera fungal diseases (seedling diseases – damping off), as well as efficiency of applied biological fungicide active ingredient *Trichoderma harzianum* trade name TRI003 (T22) from Bio Works USA.

The study was conducted throughout exact trials in glasshouse D.G. Promet u Magadenovcu during 2002: year .

Key words: glasshouses, biological control, diseases, transplants, cabbage, cucumber, gerbera